

Sygnatura akt I C 430/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 25 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Julia Ratajska

Protokolant: apl. Barbara Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. przeciwko A. J. G.

o wydanie rzeczy ruchomej i zapłatę

I. uchyla w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w dniu 10 października 2017 roku podsygn. akt I C 136/17 i powództwo oddala w całości;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego A. G. kwotę 11.740,95 zł (jedenaście tysięcy siedemset czterdzieści złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu wyegzekwowanego świadczenia;

III. oddala wniosek pozwanego A. G. o zwrot wyegzekwowanego świadczenia w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego A. G. kwotę 1.817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

SSR Julia Ratajska

Sygn. akt I C 430/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07.02.2017 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł pozew przeciwko A. G. o wydanie opisanych w pozwie rzeczy o łącznej wartości 8740,69 zł, a jeżeli pozwany wyzbył się tych rzeczy, wniósł alternatywnie o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 8740,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa, nadto kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży artykułów technicznych, zaś pozwany w 2013 roku zamówił towar działając w imieniu E. sp. zo.o. Przesyłkę nr (...) z rzeczami objętymi żądaniem doręczono pozwanemu. Wskazano, że podstawę wydania rzeczy opisanych w pozwie stanowi art. 222 par. 1 kc, a podstawę żądania zapłaty stanowi art. 363 kc, bowiem jest to roszczenie odszkodowawcze.

W dniu 10.10.2017 roku wydano wyrok zaoczny, w którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8740,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 07.02.2017 roku do dnia zapłaty, nadto koszty procesu w kwocie 2255 zł.

Od powyższego wyroku pozwany ostatecznie skutecznie wniósł sprzeciw, podważając skuteczność doręczenia mu odpisu wyroku zaocznego. Pozwany wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa, nadto zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. Dodatkowo na podstawie art. 338 kpc pozwany wniósł o zobowiązanie powódki do zwrotu wyegzekwowanego roszczenia. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Pozwany zaprzeczył, aby zawarł umowę z powodem oraz by otrzymał rzeczy objęte żądaniem pozwu. Pozwany zaprzeczył wiarygodności dowodu doręczenia pochodzącego od (...), jak również zaprzeczył, aby podpis widniejący na tym dokumencie pochodził od niego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) doręczenie G. (...) ((...)) wystawił potwierdzenie doręczenia paczki o nr (...), zgodnie z którym przesyłka została doręczona na adres „S. 4. (...) -015 P.” w dniu 24.06.2013 roku i odebrana przez osobę posługującą się nazwiskiem G..

Dowód: potwierdzenie doręczenia.

W dniu 24.10.2013 roku powód wystawił na rzecz E. sp zo.o. w P. fakturę nr (...), z tytułu dostarczenia towaru na kwotę 8740,69 zł, w tym 8 elementów mocujących serii MQ, klucza SW 08, 8 elementów mocujących serii S30 oraz klucza płaskiego SW 18.

Dowód: faktura k. 7.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 04.12.2015 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. oddalił powództwo (...) Mocowania sp. o.o. w P. przeciwko (...) sp. z o.o. w P.. W uzasadnieniu wyroku ustalono, że pozwana spółka odmówiła zapłaty faktury twierdząc, że nie zawarła z powodem umowy, a towar opisany w fakturze nie został jej doręczony. Sąd ten ustalił, że w dniu 24.06.2013 roku przesyłka została doręczona A. G., opierając się o wydruk z ewidencji przesyłki, zeznania świadka P. G. i elektroniczne potwierdzenie odbioru.

Dowód: odpis wyroku k. 8 wraz z odpisem uzasadnienia k. 8 v – 11.

Pismem z dnia 13.01.2016 roku powód wezwał pozwanego do niezwłocznego wydania mu 8 elementów mocujących serii MQ, klucza SW 08, 8 elementów mocujących serii S30 oraz klucza płaskiego SW 18.

Dowód: wezwanie k. 12 wraz z potwierdzeniem nadania k. 12-13.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała w dniu 01.10.2013 roku, a adres jej siedziby to ul. (...) 47, (...) - (...) P.. Jej współnikiem i jednocześnie prezesem zarządu jest A. G.. Przedmiotem działalności jest produkcja narzędzi, elektronicznych obwodów drukowanych, przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych, silników, prądnic i transformatorów, nadto badania naukowe.

Dowód: odpis KRS k. 14-16.

Pozwany posiadał zarejestrowaną działalność gospodarczą w okręsie od 01.08.2010 roku do 28.02.2014 roku pod adresem ul. (...). P. S. 4/12, (...) - (...) S. pod nazwą E..

Dowód: wydruk (...) k. 170- 171.

Na podstawie wyroku zaocznego wydanego w niniejszej sprawie toczyło się postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 106/18, w ramach którego powód jako wierzyciel otrzymał 11.740,95 zł.

Dowód: akta komornicze – w załączeniu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Materialnoprawny ciężar rozkładu ciężaru dowodu reguluje norma art.6 k.c. stanowiąca, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Zwrot „wywodzi skutki prawne” odnosi się do strony postępowania i ma to znaczenie, że podkreśla zależność między kierunkiem aktywności dowodowej strony, a faktami prawnymi, które ma wykazać. Przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia, które można nazwać jako prawne (art. 227 k.p.c.), wśród których należy wyróżnić fakty, z których strona wywodzi skutki prawne i które są opisane w hipotezach norm prawa cywilnego materialnego. Dla potrzeb tego postępowania można podkreślić, iż przepis ten wskazuje kierunek aktywności dowodowej stron, określa więc - w połączeniu z normami prawa materialnego - które fakty podlegają dowodzeniu. Powód dochodząc roszczenia związany jest ciężarem udowodnienia okoliczności uzasadniających żądanie, więc opisanych hipotezami norm prawa cywilnego materialnego znajdujących zastosowanie dla oceny stanu faktycznego. Są to fakty, z których strona wywodzi skutek prawny, a więc prawotwórcze. Powyższe wskazuje, że w pierwszej kolejności obowiązkiem sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania w odpowiednią podstawę prawną. Wymaga podkreślenia, że Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych spostrzeżeń oraz wniosków, lecz na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (wyr. SN z 20.3.1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, Nr 10, poz. 200). Oznacza to, że Sąd ma obowiązek kierować się logiką i doświadczeniem życiowym oceniając dowody i wydając rozstrzygnięcie w sprawie.

Podstawowym dowodem, z którego powód wywodził swoje żądania, było potwierdzenie doręczenia paczki o nr (...), zgodnie z którym przesyłka została doręczona na adres „S. 4. (...) - 015 P.” w dniu 24.06.2013 roku i odebrana przez osobę posługującą się nazwiskiem G.. Pozwany konsekwentnie zaprzeczał, aby widniejący na tym potwierdzeniu podpis pochodził od niego. W takiej sytuacji ciężar dowodu, że potwierdzenie odbioru zostało podpisane przez pozwanego obciążał powoda, bowiem zgodnie z art. 253 kpc, „Jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać.”. Dokument ten został sporządzony przez osobę trzecią, a skoro powód wywodził z niego korzystne dla siebie skutki prawne, powinien był wykazać, że widniejący tam podpis jest podpisem pochodzącym od pozwanego.

Dowodem, że pozwany otrzymał towar od powoda, nie może być również faktura z dnia 24.10.2013 roku, bowiem nie została ona podpisana przez pozwanego, a strona pozwana stanowczo zaprzeczała, aby zamawiała taki towar, a następnie odebrała go. Należy zauważyć, że adres dostawy na fakturze to „ul. (...) 47 (...) - (...) P.”, zaś adres na potwierdzeniu odbioru „S. 4. (...) - 015 P.”, a zatem ten sam kod pocztowy dla dwóch różnych ulic. Na podstawie faktury nie można ustalić, czy towar został zamówiony przez pozwanego bądź przez niego odebrany.

Jednocześnie wymaga podkreślenia, że w ocenie Sądu nie było związania wyrokiem sądu gospodarczego w zakresie okoliczności ustalonej w tym wyroku, że to pozwany w niniejszej sprawie odebrał sporną przesyłkę. Moc wiążąca w rozumieniu art. 365 kpc dotyczy tylko orzeczenia sądu, nie zaś jego uzasadnienia (wyroki SN z dnia 13 stycznia 2011 r., III CSK 94/10, LEX nr 738402; z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, LEX nr 1628952; z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 610/13, LEX nr 1537274), a związanie orzeczeniem sądu rozciąga się na te ustalenia faktyczne zawarte w jego uzasadnieniu, na podstawie których bezpośrednio sąd zindywidualizował normę prawną, czemu dał wyraz w rozstrzygnięciu (zob. na ten temat np. wyroki SN: z dnia 19 października 2012 r., V CSK 485/11, LEX nr 1243099; z dnia 20 listopada 2014 r., V CSK 6/14; z dnia 16 maja 2013 r., IV CSK 624/12, LEX nr 1353259). Ponadto zasadą jest, że moc wiążąca nie odnosi skutku erga omnes i dotyczy jedynie podmiotów wymienionych wprost w art. 365 § 1, chyba że przepis szczególny rozszerza tę moc na wszystkich bądź na określoną grupę podmiotów.). W przypadku nierozszerzonej mocy wiążącej nie są związane wyrokiem osoby trzecie, które nie były stronami wcześniejszego postępowania. Mogą one wykazywać w kolejnym procesie, że stan faktyczny wynikający z uprzednio wydanego wyroku jest niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy (por. wyroki SN: z dnia 7 grudnia 2012 r., II CSK 143/12, LEX nr 1288628; z dnia 19 września 2013 r., I CSK 727/12, LEX nr 1523363; z dnia 23 sierpnia 2012 r., II CSK 740/11, LEX

nr 1231481; z dnia 24 maja 2012 r., V CSK 305/11, LEX nr 1243097; z dnia 17 maja 2012 r., I CSK 315/11, LEX nr 1226826; z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, LEX nr 1226826; z dnia 20 września 2011 r., I BU 2/11, LEX nr 1101320; z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 441/08, LEX nr 603182). Pozwany nie był stroną w postępowaniu przed sądem gospodarczym. Dodatkowo można wskazać, że okoliczność, iż na potwierdzeniu odbioru widnieje podpis G. nie stanowiła istoty rozstrzygnięcia sądu gospodarczego, który skupił się na okoliczności, że brak jest dowodu zawarcia umowy przez powoda ze spółką (...), która wówczas jeszcze nie powstała.

Analiza zeznań pozwanego złożonych w niniejszej sprawie oraz w sprawie sądu gospodarczego wskazuje, że zeznania te są spójne i tożsame. Z kolei zeznania świadka P. G. złożone w sprawie sądu gospodarczego w niniejszej sprawie stanowiły jedynie dowód z dokumentu, jednak niezależnie od tej oceny Sąd stwierdził, że zeznania tej osoby nie stanowiły dowodu na okoliczność, że pozwany odebrał sporne przedmioty, a jedynie potwierdzały niekompletność dokumentacji firmy doręczającej i brak rzetelności w doręczeniu przesyłki.

Wobec powyższego powództwo uznano za niewykazane w całości, zarówno co do żądania wydania rzeczy, jak i w zakresie powództwa alternatywnego o zapłatę.

Na mocy art. 347 kpc, „Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.”.

Wobec powyższego wyrok zaoczny uchylono, a powództwo oddalono w całości.

Pozwany złożył wniosek o zwrot wyegzekwowanego świadczenia na mocy art. 338 kpc, zgodnie z którym „§ 1. Uchylając lub zmieniając wyrok, któremu nadany został rygor natychmiastowej wykonalności, sąd na wniosek pozwanego orzeka w orzeczeniu kończącym postępowanie o zwrocie spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia lub o przywróceniu poprzedniego stanu.”.

Na rozprawie w dniu 13.06.2019 roku pełnomocnik pozwanego sprecyzował, że pozwany domaga się zwrotu kwoty 13.654,44 zł, bowiem taka kwota została pobrana z konta bankowego pozwanego przez komornika.

Sąd ustalił, że na podstawie wyroku zaocznego wydanego w niniejszej sprawie toczyło się postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 106/18, w ramach którego powód jako wierzyciel otrzymał 11.740,95 zł.

Tym samym zasadny był wniosek pozwanego o zasądzenie na jego rzecz od powoda kwoty 11.740,95 zł tytułem zwrotu wyegzekwowanego świadczenia.

W pozostałym zakresie ten wniosek nie był uzasadniony. Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w lutym 2018 roku, a zatem gdy obowiązywały przepisy ustawy z dnia 29.08.1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji. W tej ustawie znajdował się przepis art. 49, którego zapisy, w szczególności ustęp 2a i 2b, znajdują zastosowanie w zakresie kosztów postępowania komorniczego pobranych od pozwanego. Zgodnie z tym przepisem: „1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. 1a. W sprawach wymienionych w ust. 1 komornik ściąga opłatę od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanego świadczenia. 2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże, w razie umorzenia

postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. 2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się jeżeli dłużnik wykaże, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio. 2b. Jeżeli wykazanie okoliczności, o których mowa w ust. 2a, nie było możliwe przed prawomocnym zakończeniem postępowania egzekucyjnego, dłużnik może złożyć wniosek o uchylenie postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty - także o jej zwrot. W tym przypadku dłużnik obowiązany jest wykazać, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio. 2c. Wniosek, o którym mowa w ust. 2b, wnosi się do komornika w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od daty uprawomocnienia się orzeczenia wywołującego skutki, o których mowa w ust. 2a, albo od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego utratę mocy przez orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności. 3. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 2, komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa dłużnika do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu się podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności.”

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu oparto o art. 348 kpc, zgodnie z którym „Koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi pozwany, choćby następnie wyrok zaoczny został uchylony, chyba że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą wyjaśnień pozwanego”. Pozwany nie był w stanie wyjaśnić, z jakich przyczyn nie odebrał zawiadomienia o rozprawie w dniu 10.10.2017 roku wraz z odpisem pozwu, pomimo że przyznał, że wówczas zamieszkiwał pod adresem, pod który dokonywano doręczeń. Pozwany nie twierdził również, że przed rozprawą złożył wyjaśnienia w sprawie. Z tych przyczyn, niezależnie od ostatecznego rozstrzygnięcia, pozwany powinien ponieść koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu.

O pozostałych kosztach procesu Sąd orzekł na zasadach ogólnych i z tego względu na mocy art. 98 par. 1 kpc zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1817 zł, na którą składały się: wynagrodzenie pełnomocnika 1800 zł oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej.

Dnia 28.06.2019 roku, SSR Julia Ratajska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

Dnia 28.06.2019 roku, SSR Julia Ratajska